

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION

П Р А В И Л А

за

организация на научноизследователската дейност

в

Стопанския факултет

на

Софийския университет „Св. Климент Охридски“

София

2020

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Тези правила уреждат формите и реда за осъществяване на научно-изследователската дейност в Стопанския факултет (СтФ) на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

(2) Научноизследователската дейност (НИД) по смисъла на тези правила обхваща: **проучвателна, аналитична, прогнозна, експертна, развойна, технологична, нормативна, внедрителска** и други творчески дейности, които се провеждат систематично с цел да се увеличи качеството и количеството на научните знания, както и да се използват за нови приложения в областта на образованието, науката, бизнеса, публичния сектор и обществената практика. НИД се осъществява посредством разработване на теоретични и научно-приложни модели, продукти и услуги, като в същото време извършването на тези дейности способства за повишаване на научната квалификация на осъществяващите ги лица.

(3) Целите на НИД на СтФ са:

1. развитие на научните знания в областта на икономиката, управлението, финансите, статистиката и иконометрията, информационните технологии и други научни области, свързани с академичната дейност и научните интереси на академичния състав;
2. научно-методично осигуряване на обучението, организирано от университета;
3. повишаване на научната квалификация на академичния състав на университета;
4. стимулиране на креативността и създаване на условия за развитие на творческите възможности на студентите и докторантите на университета.

(4) Форми за организация и управление на НИД в СтФ са:

1. университетските програми и планове за научни изследвания и разработки, за научни прояви и за докторантури;
2. проектите за изпълнение на научноизследователски задачи и за организиране на научни прояви;
3. договорите за научни разработки, за научно сътрудничество, за консултантска дейност и др.

Чл. 2. Настоящите правила регламентират основните положения в организацията, управлението и финансирането на НИД в СтФ на Софийския университет в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ), Закона за насърчаване на

научните изследвания (ЗНИИ), Кодекса на труда (КТ) и Правилника за устройството и дейността на СУ (ПУДУ), Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност, Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ и в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания .

Чл. 3. (1) В СтФ се насърчава и развива научноизследователска дейност. Университетските научноизследователски програми, планове и проекти се разработват за изпълнение на целите, стратегията и политиката за НИД на СтФ, утвърдени от факултетния съвет.

(2) НИД в СтФ обхваща фундаментални и приложни изследвания, както и разпространението на научните резултати. Основни форми на НИД са:

- участие в конкурси: за реализиране на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за научна дейност; към Националния съвет за научни изследвания – МОН; по линия на международното научно сътрудничество в рамките на Европейската общност и други международни организации; в рамките на междууниверситетското сътрудничество, финансирани от държавни институции, университети, фирми-спонсори, фондации или неправителствени организации;
- участие в краткосрочни и дългосрочни специализации по научни програми;
- участие в проекти и договори за изпълнение на консултантски услуги в полза на публичния и/или частния сектор, които по същността си представляват проучвателна, аналитична, прогнозна, експертна, развойна, технологична, внедрителска и друга научно-приложна дейност;
- организиране и съорганизиране на научни форуми, конгреси, симпозиуми и дискусии;
- гостуване на преподавателите от СтФ като лектори, консултанти и експерти по покана на местни и чуждестранни висши училища, научноизследователски центрове, организации с нестопанска цел и фирми;
- разпространение на научните резултати в научни издания;
- издателска дейност.

Чл. 4. Цялостната НИД се извършва на договорни начала, като страна от сключения договор е СтФ на Софийския университет, факултетни центрове или общоуниверситетски институти, или отделни преподаватели на трудов договор към СтФ.

Чл. 5. НИД се основава на принципите на етичност, прозрачност, публичност, достъпност и приложимост.

Чл. 6. (1) Стопанският факултет насърчава научните изследвания, които са с доказана обществена значимост и международно признание.

(2) Насърчаването на НИД обхваща финансовото стимулиране на научните изследвания, създаването на условия за рационално използване на научния потенциал и неговото развитие в съответствие с приоритетните насоки за развитие на СтФ.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Чл. 7. (1) НИД се осъществява от отделни преподаватели или от катедрени и междукатедрени научни колективи, с участието на студенти и докторанти по предложение на ръководителя на научния колектив.

(2) В колективи по научноизследователски теми при необходимост могат да се привличат и учени от други научни звена. Условието и редът на назначаването, дейността и освобождаването им се регламентира в правилниците на основните звена, ЗРАСРБ и Кодекса на труда.

(3) СтФ планира и провежда съвместни научни изследвания с други висши училища, научни организации, институти и фирми, в т.ч. и чуждестранни, по предварително сключени договори.

Чл. 8. Органите, управляващи и контролиращи цялостната НИД на СтФ, са факултетен съвет, декан, декански съвет, ресорният зам.-декан и Факултетна комисия по научна дейност.

Чл. 9. (1) Ресорният зам.-декан координира научноизследователската дейност между катедрите.

(2) Факултетната комисията по научна дейност има следните функции:

- предлага за утвърждаване от ФС на СтФ правила за условията и реда за изразходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за научната дейност на СтФ;
- утвърждава научните отчети за финансираните проекти със средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за научната дейност на СтФ;
- подпомага подготовката и осъществяването на интердисциплинарни и международни проекти и програми;
- координира, контролира и прави предложения за ефективното използване и разходване на средствата;
- информира академичната общност за научни форуми от национален и международен мащаб и координира работата си с отдела по международно сътрудничество на СтФ и на СУ;

(3) Заседанията на комисията по НИД са редовни при присъствие на 2/3 от състава, като решенията се вземат с обикновено мнозинство.

(4) Съставът и ръководителят на комисията се определят с решение на декана.

Чл. 10. Развитието на международното научно сътрудничество и включването на СтФ в общоевропейското изследователско пространство и в рамковите програми на Европейския съюз са приоритет в научноизследователската дейност на СтФ и се осъществяват чрез:

- участие в международни научни проекти и в съвместни научни разработки с чуждестранни университети;
- краткосрочни и дългосрочни специализации по международни програми по линия на фондации и покани от университети;
- участие в научни международни прояви;
- гостуване на преподавателите от СтФ като лектори, консултанти и експерти по покана на чуждестранни висши училища и научноизследователски центрове;
- организиране и съорганизиране на международни научни форуми, конгреси, симпозиуми и дискусии;
- публикации в международни научни издания;
- участия в редколегии на международни научни издания.

Чл. 11. Участието на студентите, младите учени, докторантите и постдокторантите в научноизследователската дейност на СтФ се съгласува с ръководството на СтФ в

съответствие с Правилника за развитието на академичния състав и Правилата за организация на научноизследователска работа на студенти, млади учени, докторанти и постдокторанти.

Чл. 12. (1) НИД се финансира от:

- средства, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на висшите училища научна и художествено-творческа дейност;
- спечелени конкурси от Национален фонд „Научни изследвания” и други национални фондове;
- международни конкурси;
- собствени фондове и др.

(2) Условието и редът за разпределение и разходване на средствата от целевата субсидия на републиканския бюджет се определя от Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност, приета с ПМС № 233 от 10.09.2016 г., обн. – ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 1.01.2017 г.

Чл. 13. (1) СтФ контролира и оценява цялостната научноизследователска дейност, съгласно чл. 13 от Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“, издаден от министъра на образованието и науката, обн. –ДВ, бр. 72 от 18.09.2015 г.

(2) Оценката по ал. 1 се формира по конкретни критерии и показатели за оценка на научната дейност на СтФ, посочени в Приложение 1.

НАУЧНО РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ НА СтФ

Чл. 14. Целта на научното развитие на факултетния състав е да се осигури високо качество на учебната и научната дейности на СтФ.

Чл. 15. Научното развитие е длъжностно задължение и лична отговорност на всеки член на факултетния състав.

Чл. 16. Научното развитие на факултетния състав е свързано с:

- осигуряване на учебната, научната и други дейности, специфични за СтФ с висококвалифициран академичен състав;
- повишаване и поддържане качеството на обучение и равнището на факултетния състав;
- стимулиране на творческото развитие и научното израстване за разгръщане на индивидуалния потенциал на всеки член на факултетния състав като участник в образователния процес и страна в трудово-правните отношения.

Чл. 17. Научното развитие на факултетния състав се постига чрез:

- придобиване на научна степен;
- заемане на академична длъжност;
- продуциране на научно-публикационна дейност;
- участие в реализацията на научни проекти с теоретичен и/или приложен характер, и публикуване на научните резултати в специализирани списания от страната и чужбина;
- патентовани открития, изобретения, иновационни продукти;
- научно-приложни продукти (внедрени модели, разработени стратегии, аналитични доклади и т.н.) в резултат от изпълнение на договори за проучвателна, аналитична, прогнозна, експертна, развойна, технологична, внедрителска и друга научно-приложна дейност;
- продължаващо обучение и повишаване на квалификацията в курсове, специализации, семинари дискусии, научни форуми и др.;
- постигнато качество на обучение, потвърдено от обучавани и потребители.

Чл. 18. Условието и реда за обявяване и провеждане на конкурсните процедури за научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет се регламентират в Закона за развитието на академичния състав в Р България и Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Р България.

Чл. 19. Научното развитие на факултетния състав се контролира и оценява чрез атестиране на определен период по определени критерии, показатели и процедури, регламентирани в съответните документи на СтФ.

Чл. 20. Научната и публикационната дейност на щатните преподаватели се подкрепя и с допълнително материално стимулиране. Размерът и редът за това се определя чрез нарочни правила-допълнение към този правилник, които трябва да се приемат след решението на Академичния съвет за допълнителното материално стимулиране за публикуване в издания, индексирани в Scopus и Web of Science. Те ще следват

методиката и критериите, определени от Академичния съвет за определяна на сумата за Стопански факултет и трябва да бъдат приети до края на 2020 г.

Чл. 21. С цел осигуряване на видимост на научната дейност на Стопански факултет всички преподаватели (на основен трудов договор) следва да имат регистрации в Researcher ID (Web of Science), Author (Scopus), ORCID, Google Scholar и Research Gate с основна принадлежност и адрес Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Стопански факултет. Препоръчва се и хоноруваните преподаватели, които не са на основен трудов договор в друг университет и публикуват да имат същите регистрации с името на Софийския университет.

Чл. 22. За целите на всички процедури и конкурси в СтФ се зачитат само публикации, които са въведени в системата „Авторите“, след проверка за коректността на подадената от автора информация.

ФАКУЛТЕТСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 23. Информационната система за НИД е част от общоуниверситетската информационна система за вътрешна и публична информация и има за цел да осигури:

1. информация за изпълняваните факултетски програми, планове и проекти за НИД;
2. публичност на резултатите от НИД с тяхното местоположение и достъп;
3. текуща информация за извършвана НИД от научни звена, колективи и отделни изследователи за координация, контрол и трансфер на научните резултати;
4. информация за атестиране на членовете на факултетния състав;
5. информация за акредитацията на университета, неговите звена и специалности;
6. информация за участие в международни програми, проекти и прояви;
7. информация за решения на ръководните органи на СтФ и на научните звена, свързани с НИД;
8. друга важна за НИД в СтФ информация от национален или международен характер.

Чл. 24. (1) Информационната система за НИД на СтФ включва следните основни подсистеми:

1. НИД на факултетния състав (планове и отчети за научни проекти по видове източници на финансиране на ниво факултет, катедра, специализирано научно звено, в национален и международен разрез, с открояване на участието на студенти и докторанти), в т. ч.:

- а. научни изследвания;
 - б. научни прояви (форуми);
 - в. други.
2. докторантура, в т.ч.:
- а. акредитирани научни специалности за обучение в докторантура;
 - б. конкурси за прием на докторанти;
 - в. публични защити на докторски дисертации и др.
3. кадрови научен потенциал (по научни специалности на придобитите научни степени и академични длъжности и научна компетентност).
4. конкурси за придобиване на академични длъжности за нуждите на СтФ.

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 25. Стопанският факултет издава:

1. Годишник
2. Монографии и учебници в Годишния издателски план на Стопанския факултет, издавани от Университетското издателство
3. Международно научно списание "Innovativity in Modeling and Analytics Journal of Research" (IMAJOR, ISSN 2534-9619)
4. Електронно издание за дискуссионни материали (working papers) на Центъра за икономически теории и стопански политики: ber.bg (ISSN: 2367-7082)
5. Бюлетин „Стопанско управление“ на Катедра „Стопанско управление“
6. Списание Journal of Economic Boundaries and Transformation.
7. Отделни книги (монографии и учебници) на преподаватели от СтФ с ISBN на Стопански факултет.

Чл. 26. Финансирането на издателската дейност става за сметка на общия бюджет на факултета, по план-сметки на магистърски програми, по проекти от вътрешния Фонд за научни изследвания и външно (проектно) финансиране.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. „научен (научноизследователски) проект“ е: индивидуална или колективна научноизследователска разработка с елементи на новост и оригиналност при

интерпретирането на научни проблеми в изпълнение на научноизследователска задача с определен срок и качество, в рамките на наличен финансов и човешки ресурс;

2. „научен продукт“ е резултатът от изпълнението на научен (научноизследователски) проект;

3. „научни звена“ са катедрите на СтФ, които могат да извършват научноизследователска дейност по научни проекти.

4. „Импакт фактор (IF)“ е числен показател за значимостта на едно научно списание, отразен в електронната база данни Web of Science.

5. „Импакт ранг (SJR)“ е числен показател за значимостта на едно научно списание, отразен в електронната база данни Scopus.

6. „Индексът на Хирш (h)“ се определя от броя на публикациите (h) на даден автор, които имат брой цитирания, по-висок или равен на h.

7. „Монография“ е оригинално научно издание, изградено върху собствени научни резултати на автора/автори с анализ на обсъжданата проблематика, което е публикувано от издателство, осигурило оценка на постъпилния ръкопис от рецензенти. Монографията е в размер на минимум 100 страници по БДС (като всеки автор следва да предоставя необходимите текстови документи за техническо удостоверяване на този обем).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Правилникът е разработен на основание чл. 61, ал. 2 и чл. 64, ал. 1 от ЗВО и глава четвърта от Правилника за устройството и дейността на СУ.

§ 3. Неуредените с този правилник въпроси се решават от декана на СтФ и ресорния зам.-декан, както и от специализираните органи и звена за научноизследователска дейност на СтФ съобразно техните компетенции.

§ 4 Информационната система по чл. 23 и чл. 24 се разработва в срок от 9 месеца от приемането на тези правила.

§ 5 В срок от 9 месеца от приемането на този правилник се разработват допълнителни правила и критерии за финансиране на издателската дейност по чл. 25.

§ 6 До изработването на специални правила в срок от 6 месеца от приемането на този правилник, участията в конференции и други научни форуми, както и необходимите плащания за публикации в издания, индексирани в Scopus и Web of Science, стават за сметка на магистърски програми по решение на съответните ръководители и по решение на деканския съвет за сметка на бюджета на факултета.

§ 7. Правилата са приети на Факултетен съвет на СтФ с Протокол №10/23.07.2020 г.

К Р И Т Е Р И И И П О К А З А Т Е Л И
за експертна оценка на тематичен
научноизследователски проект по Фонд „Научни изследвания“
на колективи от Стопанския факултет на СУ

I. НАУЧЕН ПРОБЛЕМ

1) Значимост и актуалност на проблема. Застъпеност на проблема в научната литература (посочване на поне 5 публикации по проблема в издания от Scopus и Web of Science за последните 5 години). Мотивация и аргументация на проектното предложение. **от 0 до 5 т.**

2) Очаквани изследванията, заложи в проекта и като част от общите изследвания в областта. Връзки с други области на икономиката, приложения в други науки. **от 0 до 2 т.**

II. ПОТЕНЦИАЛ НА НАУЧНИЯ КОЛЕКТИВ

от 0 до 40 т.

Потенциалът на научния колектив се определя според качеството на публикациите и други научни дейности само *на членове на колектива, които са студенти или докторанти в Стопанския факултет (СтФ) или работят на основен трудов договор в СтФ (или са били на такъв при пенсионирането си).*

Оценяват се публикациите и другите научни дейности в тематичната област на проекта, осъществени през последните 5 години (считано от 01.01. на годината X-5 в годината на кандидатстване X), по следния начин:

1. Взема се h индексът (по-голямата стойност на h от Web of Science и Scopus) на ръководителя и на член на колектива на научноизследователския проект (без ограничението за 5-те години).

2. Публикация на ръководителя на проекта и на член на колектива в издание с IF>0 (Web of Science) или с SJR>0 (Scopus)

За всяка публикация Q1 по 11 т.

За всяка публикация Q2 по 9 т.

За всяка публикация Q3 по 7 т.

За всяка публикация Q4 по 5 т.

Взима се най-високото Q от области икономика и управление. Ако статията не влиза в квантилите от област икономика и управление се присъждат 5 точки.

3. За публикация на член на колектива по темата на проекта:

А) Самостоятелна монография, реферирана в Web of Science или Scopus **8 т.**

Б) В списание, том на конференция или глава от монография, която е реферирана в Web of Science или Scopus, и за която не е приложен предходния критерий по т. 2

1 т.

В) Самостоятелна монография/книга, която не е реферирана в Web of Science и Scopus

1 т.

Г) Статия/студия в други издания или глава от книга/монография, ако за нея не е приложен предходен критерий: **0.2 т.**

За начисляване на точките задължително трябва да бъде предоставена информация в системата Авторите.

За начисляване на точките по т.2 и т.3 б. А) и Б) задължително се посочва линк към публикацията в Web of Science или Scopus, или към изданието с публикацията, което е с $IF > 0$ или е с $SJR > 0$ към момента на кандидатстване.

4. За член на колектива, който е

- студент в СтФ или докторант в СтФ (неатестиран) **0.2 т.**

(но не повече от 1 т. сумарно за студенти и неатестирани докторанти)

- докторант в СтФ (атестиран поне веднъж положително) **0.3 т.**

- млад учен или постдокторант във факултета с преминал конкурс **1,5 т.**

- образователна и научна степен доктор **1.0 т.**

- доктор на науките **2.0 т.**

Максималният брой точки по показател 4 е 5 т.

Точките по критерии П1-П4 се начисляват върху максимум 20 подобрени от ръководителя на проекта публикации и/или програмни продукти по темата на проекта, публикувани/създадени в посочения период.

III. УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Определя се според научни дейности само на членове на колектива, които са студенти, млади учени, докторанти или постдокторанти в СтФ или работят на основен трудов договор в СтФ (или са били на такъв при пенсионирането си).

1) Изследванията са част от международна програма. Прилага се списък със статии на членове на колектива, публикувани през последните 5 години, които са отчетени по международни договори. Посочва се номера на договора в системата за научно изследователски проекти на СУ (<https://projects.uni-sofia.bg/>) и линк към статията.

Всяка статия от списъка получава 0.5 т. Сумата на точките по този критерий не може да надхвърля 6 т. **от 0 до 6 т.**

2) Публикувани през последните 5 години съвместни статии с чуждестранни учени по темата на проекта или участие на чуждестранни учени в проекта. Прилага се списък на съвместни статии на членове на колектива с чуждестранни учени, за които не е използван предходният критерий. Посочва се линк към всяка статия. Прилага се списък на чуждестранни учени, включени в проекта. Всяка статия/чуждестранен учен от списъка получава 0.5 т. Сумата на точките по този критерий не може да надхвърля 2 т.

от 0 до 2 т.

3) Участия през последните 5 години в научни конференции в чужбина. Прилага се списък с изнесени доклади, като се прилага линк към доклада или програмата на конференцията. Всеки доклад получава 0.5 т. Сумата на точките по този критерий не може да надхвърля 2 т.

от 0 до 2 т.

IV. РАЗХОДИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

от 1 до 3 т.

Мотивирани и конкретизирани ли са разходите в съответствие с работната програма (ако се предвиждат разходи за конференции – кои са конференциите, приблизително такси, пътни и др., реалистични ли са разходите за консумативи и др.).

Ръководител на два последователни проекта по ФНИ, по които няма публикация, индексирани в Scopus и Web of Science няма право да кандидатства на следващата сесия като ръководител, а само като член на колектив.

В случай, че в двете рецензии на проекта има разлика от повече от 8 точки, проектът се оценява и от арбитър.

Максимален брой точки за 1 проект е 60 т.

За да се класира проект трябва да има минимум 15 точки.

Разпределение на сумата: Ако общият бюджет за всички проекти, по които се кандидатства, надминава бюджета за проекти на факултета, финансирането се **разпределя по следния начин:** Проектите се класират по точки и първите 25% от тях получават 50% от финансирането, като след това финансирането се разпределя поравно вътре в двете групи (топ 25% и останалите 75%) - **гласуван на ФС от 19.01.2021 г.**

Критериите са утвърдени на заседание на ФС на Стопанския факултет, Протокол № 10/23.07.2020 г. Изменени и допълнени на заседание на ФС на Стопанския факултет от 19.01.2021 г, Протокол № 1/25.01.2021 г. и от 21.02.2023 г. по Протокола №4 от 21.02.2023 г.